

KRISLAI

Mūsų Frontas.
Darbas Prasideda.
Spalių 1-moji Jau Praėjo.
Tik Mes Savo Pareigą Atlikime.
Rašo R. MIZARA

Didvyriška Raudonoji Armija turi savo 2,000 mylių ilgu frontą, kuriame ji kovoja su visos civilizuotos žmonijos priešu—fašizmu.

Hitlerio pavergtosios tautos vysto vieną bendrą frontą kovai prieš bestijiskąjį hitlerizmą—kovai "iš vidaus."

Anglija dar neturi fronto, bet rengiasi jį "kur nors atidaryti."

Amerikos fabrikai, Amerikos pramonė dirba visais garais amuniciją, ginklus, tankus ir orlaivius aprūpinimui kariaujančių prieš hitlerizmą žmonių priemonėmis, kuriomis Hitleris ir jo naciai bus sunaikinti!

Kokį frontą mes, Amerikos lietuviai, šandien turime? Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi sumušimas hitlerizmo, privalo stoti bendron talkon.

Kiekvienas lietuvis, nepaisant jo tikybinių įsitikinimų, nepaisant srovinės - partijinės krypties, kuriam rūpi matyti Lietuvą laisvą nuo barbarų vokiečių okupacijos, privalo stoti bendron talkon.

Mes visi išvien privalome paremti prezidento Rooseveltto užsienio politiką.

Mes visi išvien privalome padėti prezidentui Rooseveltui kovoti prie izoliacionistus, hitlerininkus, — tokius, kaip Lindberghas, Wheeleris, Nye ir kitus, kurie nenori prileisti, kad Amerika teiktų pagalbą kariaujančioms prieš Hitlerį šalims — Anglijai ir Sovietų Sąjungai.

Mes visi išvien privalome griežtai tarti savo žodį prieš lietuviškus hitleristus, skleidžiančius Hitlerio propagandą Amerikos lietuviuose.

Ką apie tai mano katalikai, nesutinką su Hitleriu ir jo agentais lietuvių tarpe?

Ką apie tai mano socialistas, tuoja žmonės, nesutinką su atsidavusiais Hitleriui savo lyderiais?

Ką apie tai mano sandariečiai-liberalai, nesutinką su tautininkais, pučiančiais hitleriskon triūbon?

Pasisakykite, broliai! Pasisakykite greit, nedvejodami! Reikalas skubus ir svarbus.

Tai bus mūsų frontas prieš žmonijos pabaia hitlerizmą! Tai bus mūsų, Amerikos lietuvių, prisidėjimas prie iškovo-jimo Lietuvai laisvės!

Tai bus mūsų, Amerikos lietuvių, prisidėjimas prie kovos, kuri užtikrins Amerikai saugumą ir jos žmonėms laisvę.

Ką sakote, broliai ir sesės?!

Vakar spalių mėn. 1 d. oficialiai prasidėjo vėjus už gamtą naujų skaitytojų dienraščiai "Laisvė". Vėjus baigsis su gruodžio 1 d. Vadinasi, turime du iščius mėnesius, per kuriuos privalome sustiprinti mūsų dienraštį.

Gavimas "Laisvė" naujo skaitytojo yra stiprinimas anti hitlerinio fronto Amerikoje ir visame pasaulyje. Nes "Laisvė" nuoširdžiai kovoja prieš Hitlerį ir jo visas šaikas.

Mes prašome kiekvieno "Laisvės" skaitytojo, kiekvieno mūsų veikėjo, kiekvieno mūsų draugo ir draugės pasidaruoti šiame vajuje daugiau, negu kitados!

Vajininkai gaus gražių dovanų. Pirmoji dovana vyriausiam vajininkui—50 dolerių.

Iš viso yra dešimts dovanų.

Kai karas Rytų Europoje prasidėjo, tai tūli Amerikos visuomenininkai sakė: "Jei Sovietai išsilaikys iki rugpjūčio 15 d., tai jie ir atsilakys." Paskui: "Jei Sovietai atsilakys iki rugsėjo 1 d." — tai jie atsilakys. Dar paskui: (Taša ant 5-to pusl.)

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 232 LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telefonas STagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Spalių (October) 2, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

Visi Skaitytojai, i 'Laisvės' Vaju!

Rooseveltas Giria Religijos Laisvę Sovietų Sąjungoj

Washington. — Ambasadorius lenkų valdžios Londone, Jonas Ciechanowskis atsiuntė laišką Amerikos valstybės ministeriui C. Hullui, kuriam rašo, jog Sovietai duoda pilną religinę laisvę lenkų armijai, susidariusiai Sovietuose prieš nacių ir leidžia lenkam ir žydams steigti naujas bažnyčias Sovietų Sąjungoje.

Amerikos laikraštiniškai Washington, dėl to užklauso prez. Rooseveltą, kaip ištikrųjų yra su religine laisve Sovietuose. Prezidentas jiems atsakė, jog Sovietų Sąjungos Konstituciją užtikrina pamatiniai tokia pat religijos laisvę, kaip ir Jungtinėse Valstijose. Prez. Rooseveltas patarė Amerikos žmonėms perskaityti

124-tą skyrių Sovietų Konstitucijos, kuris sako:

"Kad užtikrint piliečiams sąžinės laisvę, tai bažnyčia Sovietų Sąjungoj yra atskirta nuo valstybės, o mokykla nuo bažnyčios. Laisvė praktikuot bet kokią religiją ir laisvė vest prieš-religinę propagandą yra pripažįstama visiems piliečiams."

Nurodymas i ši Sovietų Konstitucijos skyrių, prezidentas pareiškė, jog yra reikalinga kaip religijos laisvė, taip ir laisvė priešintis religijai, ir sakė, kad Amerikoje įsigyvenęs toks paprotys: Vienas kalbėtojas ant gatvių kampo vieną vakarą sako kalbą už religiją, o kitas kalbėtojas kitą vakarą kalba ant tų pačių gatvių kampo atakuodamas religijos žmonėms perskaityti

100,000 Lenkų Sovietuose Greitu Laiku Kariaus prieš Hitlerį; Lenkų Ambasadorius Džiaugiasi Jiem Suteikiama Laisve

Washington.—Jonas Ciechanowskis, lenkų valdžios ambasadorius Londone, rašo savo laiške Amerikos valstybės ministeriui C. Hullui:

"Sovietų Sąjunga suteikė ginkluotom mūsų jėgom (sovietinėje žemėje) pilnas valstybės ministeriui C. Hullui:

Hitleriečiai Sušaudė 84 Čechų Patriotus per 48 Valandas

Berlin, spalių 1.—Naciai sušaudė dar 58 čekus už tai, kad jie, girdi, darbavęsi atplėst Čekiją (Bohemiją)-Moraviją nuo Vokietijos ir įsteigt nepriklausomą čekų valstybę. Vakar, pagal tokius kaltinimus, naciai sušaudė 26 čekus-moravus. Tai per 48 valandas jie mirė nubaudę jau 84 to krašto patriotus.

Tuo tarpu hitlerininkai areštavo 256 tautinius čekų veikėjus. Daugeliui jų taip pat grėsia nužudymas.

Tarp jau nužudytų yra ir profesorius Vladimiras Groh ir dr. Vojtec Jilek.

Visoj Čekijoj-Moravijoj įvestas aštrus karo stovis.

PETRAS CVIRKA GYVAS IR SVEIKAS

Neseniai lietuvių prohitleriška spauda skelbė, kad Petras Cvirka, žymus Lietuvos rašytojas, esąs nužudytas. Vėliau nuolatiniškai "Naujienu" ir "Draugo" hitleriškas korespondentas Pranas Ancevičius pranešė, kad Liudas Gira su sūnumi ir Petras Cvirka sėdi Vil-

niaus kalėjime ir "mėginą keisti kailį."

Dabar "Laisvė" spalių 1 dieną gavo nuo Petro Cvirkos radiogramą iš Sovietų Sąjungos. Petras Cvirka praneša, kad jis ne tik gyvas, bet ir sveikas ir rūpiasi lietuvių reikalais.

PRAŠOME KIEKVIENĄ SKAITYTOJĄ GAUT BENT PO VIENĄ NAUJĄ

Nuo spalių-October 1 d. prasidėjo metinis "Laisvės" vėjus naujiems skaitytojams gauti. Jau pradėjo darbuotis vajininkai įvairiose lietuvių kolonijose.

"Laisvės" istaiga prašo kiekvieną savo skaitytoją gaut bent po vieną naują prenumeratą šiam dienraščiui. O tatau lengva. Juk kiekvienas turi draugą bei artimą pažįstamą, kuriam drąsiai gali pasiūlyt užrašyt "Laisvę."

Šiame vajuje turime gaut nors tūkstą naujų skaitytojų.

PIRMOS VAJAUS PASEKOS

Jau atėjo pirmosios vėjus dienos pasekos, skaitant punktais, būtent:

A. Matulis, Jersey City, N. J. 94
J. Matačiūnas, Paterson, N. J. 50
J. K. Navalinskienė, Binghamton, N. Y. 32
K. Zukauskienė, Newark, N. J. 22
M. Urba, Easton, Pa. 20
P. Buknys, Brooklyn, N. Y. 10

LAIMETINOS DOVANOS

Kviečiame visus eiti i kontestą ir laimėti bent vieną iš kontestantam skiriamų dovanų, o jos yra štai tokios:

Pirma—\$50, antra \$35, trečia \$25, ketvirta \$20, penkta \$18, šešta \$15, septinta \$12, aštunta \$10, devinta \$7 ir dešimta \$5.

DAR PIGI PRENUMERATA

"Laisvės" kaina laike vėjus—metams \$4.00, pusei metų \$3.25.

Viskam brangstant, pabrangs ir "Laisvė". Tad dabar proga užrašyti ar užsirašyt ši dienraštį dar už žemą kainą.

Užprenumeruodami "Laisvę", tuomi stiprinsite ir frontą prieš žvėrišką hitlerizmą ir už bendrąją žmonių liuosybę.

Dabar neapsakomai svarbus istorijos laikotarpis.

Vajininkai, skaitytojai! Supažindinkite kitus su šia istorija, užrašydami jiems "Laisvę"!

"LAISVĖS" 30 METŲ JUBILĖJAUS REIKALAI IR NAUJI SKAITYTOJAI

Per pastarąsias dvi savaites gavome pasveikinimų "L." 30 metų Jubilėjum sekamai:

Nuo organizacijų, Youngstown, Ohio, \$6.10.
J. P. Chepulis, Southbury, Conn., \$5.00.
G. Mitchell, New Britain, Conn., \$3.00.
V. Mineika, Waterbury, Conn., \$1.00.
C. P. Lewis, Los Angeles, Calif., \$1.00.

Naują metinę prenumeratą prisiuntė drg. K. Zukauskienė, E. Orange, (Newark), N. J.

Po \$1.00 "L." prenumeratą šešiom savaitėm prisiuntė: F. Balch, Easthampton, Mass.; V. Kancevičius, Haverhill, Mass.; drg. Černavičius, Brooklyn, N. Y., ir A. Marcinkevičius, New York City, N. Y.

Sirdingai tariame ačiū tiems draugams. Lauksime daugiau pasveikinimų, nes visi 1941 metai skaitomi Jubilėjiniais metais.

"L. Administracija.

Sovietų Oficialiai Pranėšimai

Maskva, spal. 1.—Mūsų kariuomenė rugs. 30 d. visu frontu vedė mūšius su priešu. Po atkaklių kautynių, mūsų kariuomenė pasitraukė iš Poltavos.

Sekmadieni buvo sunaikinta 65 vokiečių orlaiviai. Mes praradome 27 lėktuvus.

Berlin, spal. 1.—Vokiečiai teigia, kad suomiai atėmę iš Sovietų miestą Petrozavodską, už 185 mylių į šiaurį rytus nuo Leningrado.

Washington. — Amerikos izdo ministeris Morgenthau ragina pakelt taksus socialiai apdraudai nuo 2 iki 6 procentų.

ORAS. — Dalinai apsiniaukę; vidutiniai šilta.

Sovietai Apleido Poltavą, bet Atgriebė Krasnogvardeiską

Maskva, spal. 1.—Sovietų atakuoja vokiečius 200 mylių ilgio ruošte, nuo Jarcevo iki Mogilevo.

Sovietų Padėtis Leningrado Fronte Pagerėjo

Maskva, spal. 1. — Kariūnė Sovietų padėtis Leningrado fronte pagerėjo, kaip sako Lozovskis, užsienių reikalų vice-komisaras. Per dvi paskutines savaites vokiečiai nė kiek nepasivare pirmyn šiame fronte.

Sovietai dabar atgriebė nuo vokiečių Krasnogvardeiską, miestą su geležinkelio centru, apie 25 mylios į pietus nuo Leningrado. Raudonarmiečiai, be to, atgavo kelis kaimus bei miestelius Leningrado apykar-

Maskva, spal. 1. — Centraliniame fronte Sovietai doje.

CIO Galva Philip Murray Smerkia Priešų Pasimojimus Deportuot Bridgesą; Sako, Tai Būtų Pavojus Visom Darbo Unijom

Washington. — CIO unijų generalis pirmininkas Philip Murray pasmerkė teisę Charles B. Sears'o patarimą deportuot Harry Bridgesą, CIO marininkų vadą, iš Amerikos į Australiją, kaip, girdi, "komunistą" nepilietį.

Jeigu H. Bridges būtų deportuotas, tai "kiltų rimtas pavojus organizuotam darbininkų judėjimui", pareiškė Phil. Murray ir pranešė, kad CIO centras jau sudarė tam tyčia komitetą gint Bridgesą nuo deportavimo. CIO pirmininkas Ph. Murray užreikšė:

"CIO neatleidžia ir stipriai gynė ir gina teisę Harry Bridges'o, išrinkto vadu 25,000 Amerikos darbininkų, pasilikti šioje šalyje ir toliau teisėtai veikti papininkų judėjimui", pareiškė (Taša ant 5-to pusl.)

Vokiečiai Prarado 100,000 Karių Leningrado Fronte

Maskva, spal. 1. — "Raudonoji Zvaigždė" rašo, kad vokiečiai vien tik pietinėje ir vakarinėje dalyse Leningrado fronto prarado jau 100,000 savo kariuomenės, kaip, užmuštų ir sužeistų.

Tose fronto dalyse Sovietai iki šiol pagrobė bei sudaužė 400 nacių tankų ir sunaikino 846 jų orlaivius.

Viename tik paskutiniame žygyje sovietiniai orlaivai sunaikino daugiau kaip 20 vokiečių šarvuotų automobilių, keturis tankus, 20 priešlėktuvinių kanuolių, du didelius amunicijos ir gazolino sandėlius ir 30 sunkvežimių.

Mexico City. — Meksikos prezidentas Camacho užtikrino savo draugiškumą Jungtinėm Valstijom.

Išsivysto smarkesnis ir platesnis žmonių bruzdėjimas prieš nacių Franciją, Holandiją ir Norvegiją.

Spal. 1 d. United Press, amerikinė žinių agentūra, pranešė, jog verda sukilimai prieš vokiečius Bulgarijoj. Fašistai areštavo 844 savo priešų vien tik Varnoj, Bulgarijos prieplaukos mieste.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.Every day except Sunday
Established April 5, 1911427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.Fašistai Giriasi, kad Jie Yra
Melo Specialistai

Rugsėjo 29-tą dieną United Press žinių agentūra praneša iš Romos, kad fašistų laikraščio "Il Giornale d'Italia" redaktorius Virginia Gayda rašo: "Klasuokime karo žinias prieš Anglijos propagandą." Ir toliau rašo, kad italai "geriau gali meluoti už anglus, nes jie turi platesnę vaidentuvę."

Mes nuolatos nurodinėjome, kad fašistai skelbia didžiausius melus. Hitleris jau senai paskelbė taisyklę, kad kuo daugiau ir labiau meluoja, tuo melas turi daugiau pasisekimo.

Taip, atvirai fašistai kalba, kad jie meluoja. Tą jie puikiai įrodė praktikoje. Pavyzdžiui, Hitlerio melagiai paskelbė, kad jie i rytus nuo Kijevo apsupo 200,000 Raudonosios Armijos karių. Vėliau pradėjo skelbti, kad jie būk ten suėmę i nelaisvę 300,000, vėliau 400,000, 500,000, o dar vėliau net 600,000. Aišku, kad tai melas!

Sovietų žinių biuro pirmininkas Lozovskis tuos Hitlerio melagių pasigyrimus faktais sumušė. Kijevo srityj buvo spaudžiama 15-ka Raudonosios Armijos divizijų, tai nuo 150,000 iki 200,000 karių. Dešimts divizijų iš ten pilnai pasitraukė, o penkios buvo apsuptos, kurios ir dabar dar veda kovą prieš fašistus.

Anglijos Darbininkai ir Sovietai

Anglijos vienos savaitės tankų gamyba buvo skiriama Sovietų Sąjungos pagalbai. I darbininkus atsišaukė Sovietų Sąjungos atstovas Ivan Maiski, kad jie kuo daugiau pagamintų tankų.

Darbininkai pirmam tankui davę vardą "Stalinas", kitiems "Vorošilovas", "Budionnas", "Timošenko", "Churchillas", "Maskva", "Leningradas", "Londonas" ir tt.

Ir kas svarbiausia, kad anglų darbininkai tą savaitę padarė tankų 20% daugiau, kaip kitomis savaitėmis. Tas parodo, kad jie nuoširdžiai remia Sovietus, kad jie supranta, ką reiškia Sovietų tvarka.

Krymija ir Sovietų Laivynas

Hitleriški blofai Amerikoje plečiami. Vokietijos fašistai buvo paskelbę, būk jie užėmę Perekopo siaurumą, kuri iš Ukrainos veda i Krymą. Tai buvo eilinis fašistų melas.

Vokietijos fašistai bandė iškelti i Krymą savo jėgas iš laivų, bet Sovietų Sąjungos Juodųjų Jūrų karo laivai sunaikino fašistų laivus. Po to fašistai bandė išsodinti savo desantą parašintų pagalba, bet čia jiems buvo ne Kretos sala. Raudonoji Armija ir Sovietų piliečiai sugaudė fašistų parašintistus.

Noland Norgaard rašo, kad, kol Juodose Jūrose veikia Sovietų karo laivynas, kol jis nėra sunaikintas, tai jokių būdu fašistai negalės įsiveržti i Krymą iš jūros pusės.

Juodas Mėnesis Italijai

Rugsėjo mėnesis buvo juodas mėnesis Italijos fašistams Viduržemio Jūroj. Jie ten neteko net 30 laivų per mėnesį. Bendrai Italijos laivyno nuostoliai yra apie 200,000 tonų įtalpos. Grėta nuskindintų, kita tiek buvo sugadinta. Nuskindinta daug karo transportų su kariais ir karo reikmenimis. Tai didelis fašistinei Italijai smūgis.

Nacių Ginklai Persijoje

Labai laiku Sovietų Sąjunga ir Anglija ėmėsi žygių Persijoje prieš Vokietijos fašistus. Pasirodo, kad ten ne vien tūkstančiai buvo nacių karo specialistų, bet i Persiją buvo suvežta daug naujų tilių Vokietijos ginklų.

Pranešama iš Teherano, Persijos sostinės, kad persų armija išvyko prieš kurdus partizanus kovon, kurie nori atskirti nuo Persijos. Toji armija ginkluota naujutėlimis Vokietijos 75 mm. ir 155 mm. kanuolėmis.

Tiesa, ar Pasakos apie "Taiką"

Komerčinė spaudoj plačiai paskludo girdai, būk Hitleris siūlė Sovietų Sąjungai taiką, kurią Sovietai atmetė. Kalbama, būk Hitleris norėjo atidalyti Sovietus nuo Anglijos ir Amerikos.

Maskva apie tai nieko nesako. Galėjo būti Hitlerio bandymas, nes jis pamatė, kad jam karas Sovietų Sąjungoj neina taip, kaip jis manė, kaip jam karas kitur ėjo.

Bet gali būti čia ir fašistų propaganda. Tūli Amerikoje kolumnistai, kaip ponas William Philip Simms, tai tiesiai hitlerininkams pasitarnauja. Jie pučia burbulą iš tų girdų ir šaukia, kad Anglija ir Amerika neduotų Sovietam karinės pagalbos, nes būk vis tiek Sovietai susitais su Hitleriu, kaip 1917 m. Leninas susitakė su kaizeriu.

Hitleriškas Organas

"Naujienos" No. 229 įtalpino Hitlerio fašistų propagandą, kurią joms radiogramą prisiuntė Hitlerio apmokamas lietuviškas Goebbelis—Dr. Pranas Ancevičius tiesiai iš Berlyno.

Toj radiogramoj Hitlerio apmokamas Ancevičius pasakoja, būk ne tik Lietuvoj, bet visu keliu linkui Smolensko yra dešimtys lietuvių kapų, kuriuos būk bolševikai sušaudė veždami iš Lietuvos. Jis pasakoja, kad atkasta tie kapai, bet visur "nužudyti nepažinti". Jeigu "nepažinti", tai kaip tada Hitlerio bernas Ancevičius ir "Naujienos" žino, kad tie kapai buvo lietuvių?

Tos visos pasakos yra bjaurus begėdiškas melas, tokis, kokį "Naujienos" ir kiti skelbė, kada Lietuvoj buvo Sovietų valdžia apie sušaudymus generolų: Skučo, Povilačio, Raštikio ir kitų, kurie buvo ir yra gyvi.

Po šių melų Dr. Pranas Ancevičius pereina prie Hitlerio fašizmo garbinimo. Jis švelniai praneša, kad Lietuvoj įvesta jokiški pinigai. Jis perša "vokiečių kultūros kūrybą karo metu" ir paskui štai kaip hitleriškai agituoja už nacius:

"Naciai nenori nustelbti kitų tautų. Vokiečiai, teigė pobuvio vadovas profesorius Schulze, nenori kitoms tautoms primesti savo kultūros ir nustelbti jų individualumą. Ji tik siekianti pašalinti iš Europos svetimą įtaką, kuri Europos kontinente gyvenančias tautas protarpiais stumia i broližišką karą."

Atviresnės ir begėdiškesnės Hitlerio propagandos negali būti, kaip ši Ancevičiaus radiograma ir "Naujienų" organavimas Hitleriui. Juk tai bjauriausias melas. "Naujienos" teisina Hitlerį už karą, jos leidžia Hitlerio agentui įkalbinėti lietuviams, kad hitlerininkai nenori kitų tautų pavergti, tuo metu, kada Hitlerio gaujos galvas kapoja Francijos žmonės, kada šimtais ir tūkstančiais žudo Norvegijos, Čechoslovakijos, Lenkijos, Ukrainos, Jugoslavijos, Graikijos, Baltarusijos ir Lietuvos žmones! Šių raštų talpinimas aiškiai parodo, kad "Naujienos" pilnai organauja Vokietijos fašistams, kad jos virto Hitlerio propagandos organu.

Net Smetonos atstovybė Washingtonė pripažino, kad Hitlerio komisarai panaikino Lietuvos vardą, himną, vėliavą, pakeitė Nemuno, Kauno, Vilniaus, Šaulių vardus, o "Naujienose" Hitlerio agentas Ancevičius skelbia melus rašydamas, būk jam bebūnant Muenchene, Vokietijoje, ten "Per visą pobuvį laike priėmimo ant stalų kabojo visų tautų atstovų tautinės vėliavos, neišskiriant nė mūsų trispalvės". Jeigu ir būtų Vokietijos naciai įkabinę vėliavas parodymui, kurias šalis jie jau pavergė, tai tas juk padėties nepakeičia Lietuvoj. Lietuva yra Vokietijos fašistų pavergta. Visa Lietuva paversta dideliu kalėjimu ir kapis! Lietuvos liaudis kenčia baisią priespaudą, o "Naujienos" organauja Hitleriui ir Amerikos lietuvius apgaudinėja.

Kartais ir šitokių dalykų pasitaiko nacių sostinėje...

Sudaužius Fašizmą - Kas Toliau?

(Tąsa)
Prieš Hitlerizmą ir Ginklai, ir da Kas?

Visi galvotojai pripažįsta, kad hitlerizmui-fašizmui sumušti negana vien gerų ginklų ir puikiai organizuotų armijų. "Reikia, virš visko, sumobilizuoti Vakariniams (Amerikos) pasaulij psichologines spēkas, kurios perkeistų nepaisomybę i entuziazmą, defytizmą i viltį geresnės ateities. Tas negali būti atsielta čionai, ne daugiau, kaip tat buvo Europoje, kolei Vakarų tautos nebus įsitikinusios, kad jos kovoja ne prieš ką nors, bet už ką nors. Jungtinės Valstybės... turi formuluoti tokią taikos rūšį, kurią Vakarų tautos tikisi, kad bus įsteigta po pergalės. Be to tokio numatymo, kuo stropiausi prisirengimai Vakarų Pusrutulio (Amerikos Kontinento) apgynimui gali pasirodyti, kad taip lengvai jie apeinami, kaip Mažino (Maginot) Linija."—Taip rašė redaktorė "Foreign Policy Bulletin", geg. 30, 1941 m.

Toki reikalavimai pokarinės santvarkos programos paskelbimo vis darėsi aiškesni ir primygtini.

Net pačios Roosevelt valdžios nariai tokius kurs-tymus ėmė vesti.

Apsigynimo Gamybos Vė-dimo Biuras (Office of Production Management) Darbo Skyriaus Deputatas Direktorius, daktaras Isador Lubin, Kolumbijos Universitete Politikos Mokslo Akademijoje skaitė paskaitą, kurioje įrodė, jog gamybą (produkciją) būtų galima didėliai pagreitinoti, jeigu būtų daromos tokios sąlygos, dėl kurių darbininkai geriau jaustųsi, turėtų entuziazmą. Didelė didžiūma

J. B.

klūčių produkcijai einą ne iš darbininkų pusės. Streik-kai visai mažai tų klūčių sudarą. Daug blogumo daro diskriminacija prieš darbininkų "rasę arba spalvą", algy mažumas puldo darbininkų darbštumą ir entuziazmą dėl darbo. Vasario mėn. 1941 m. fabrikinę pramonę bendras uždardis, "įskaitant ir overtime, bu-vęs tik \$28.56" per savaitę. Esą, perdaug susižeidimų ir žuvimų darbe. Tas puldo gamybą. Esą, perdaug susižeidimų ir žuvimų darbe. Tas puldo gamybą. Didelė dalis tų nelaimių galima iš-vengti, įvedant geresnę tvarką. Pagalios dr. Lubin sako: darbininkai dirbtų su didesne energija ir entuziazmu, jeigu "jiems būtų leista žinoti, kas manoma ir kas planuojama daryti po to, kai šita nepaprastoji padėtis (emergency) praeis."

(Žiūrėk: "Proceedings of the Academy of Political Science", Vol. XIX, May, 1941).

Atėjo rugpjūčio mėnesis. Rooseveltas, pagalios, atsi-sakė atidėlioti pokarinius planus iki po "pergalės". Susiėjęs su premjeru Churchill'u, paskelbė Aštuonių Puntų deklaraciją, kurią aukščiau jau skaitėme ir svarstėme.

II
Kokia Hitlerizmo Santvarka?

Jeigu hitlerizmas pergalėtų, tai visos tautos po nacių valdžia sparčiai laipsniškai būtų naikinamos, iš-produkciją būtų galima didėliai pagreitinoti, jeigu būtų daromos tokios sąlygos, dėl kurių darbininkai geriau jaustųsi, turėtų entuziazmą. Didelė didžiūma

Hitleris kitų tautų ir jų nepriklausomybės, arba au-tonomijos po jo batu taip iš-rodė neištikimi. Neištiki-

nekenčia, kad net savo išti-kimus bernus kitataučius tuojaus persekioja, kaip tik jie atliko jam visą savo darbą — išdavinėjimą savo tautiečių, naciams neištiki-mų. Taip Norvegijos išdavi-ką, norvegų vald. Quislingą, palaikęs apie metus laiko dar kokioj nors poniškoj vietoje, vasarą 1941 m. žemyn numušė; buvo žinių, kad jį i kalėjimą įmetė.

O su lietuviškais Hitlerio šnipais daug greičiau naciai apsidirbo. Kai 1940 metais įvyko Lietuvoj rami-nekruvina revoliucija, tai buvęs "prezidentas", fašis-tas Smetona su savo valdininkais, šnipais pabėgo pas nacius, i Berlyną. Kai 1941 m. nacių armija užpuolė Tarybų Sąjungą, o kartu ir Tarybų Lietuvą, tai tie bu-vė Lietuvos prispaudėjai valdininkai ir šnipai su di-džiausiu džiaugsmu puolė naciams tarnauti ir skelbė, kad dabar tai vėl turėsią savo lietuvišką (fašistiską) "valdžią, laisvą, nepriklausomą Lietuvą." Jie taip ga-lėjo džiaugtis trumpiau, kaip dvi savaites. Vokiški šnipai galėjo jiems tą ža-dėti, kad jie uoliau dirbtų, bet toks žadėjimas juk be jokios vertės. Jie uoliai įdavinėjo naciams neištiki-mus savo brolius ir seseris. Bet kai jau atliko visą tą judosišką darbą, tai taip ir jų "valdžia ir nepriklausomybė" nugarmėjo i dvo-kiančią hitlerizmo pydar-žę. Kai kurie buvo gavę po pištalietą vadino "sukilė-liais" ir jie patys taip va-dinosi; jų viršininkai šni-tautinamos; visi gi darbo žmonės būtų pavergiami "amžinai."

Hitleris kitų tautų ir jų nepriklausomybės, arba au-tonomijos po jo batu taip iš-rodė neištikimi. Neištiki-

mi jau vien dėl to, kad kal-bėjo arba manė apie įkūri-mą lietuviškos valdžios su Hitlerio batu (jie tą au-tonomiją vadino "nepriklausomybe" ir "laisvę")!

Nacių viešpatystėj taip yra: tu turi absoliučiai pa-sidnot nacių valiai ir val-džiai be jokio žodelio apie savo tautybę, ypač apie tei-ses ir laisvę.

Europoj visos tautos po naciais yra vokietinamos visokiais būdais — politi-niais ir ekonominiais, prie-varta ir niekinimais, išjuo-kimais. Pavyzdžiui imkime lenkus: jų buvo 21 milijonas; naciai 18 milijonų lenkų iš-skaidė po Vokietiją, po Eu-ropą prie sunkių darbų, taip paskyrė juos greitam ištau-tėjimui; jokių organizacijų, susisiekimų jiems nėra. Tik tris milijonus lenkų paliko Lenkijoje, Varšavos apygar-doj. Tai tik turbūt, dėl svie-to akių, kad nesakytų, jog naciai tikrai tautas ir visas žmoniškas teises naikina. Pavadino tą apygardą "ge-neral-gubernija". Lenkijos vardą panaikino. Taip da-bar naciai, su pagalba Sme-tonos tautininkų ir klerika-lų (beje, ir socialistų!) jau užsmaugė ir Lietuvos var-dą, pavadino Ostlandu.

Toje Reich'o (vokiečių valstybės) dalyje, kur bu-vo Lenkija, kaip rašė ra-šytoja Virgijija Sa pieha (liepos mėn. 1940 m.) "yra uždrausta lenkiškai kalbėti... Jau nėra jokios lenkiškos mokyklos lenkų vaikams".

Apie tai aš parašiau ilgo-ką straipsnį (tilpo editoria-lų skyriuje "Laisvėje" lapkr. 26 d. 1940 m.); prie to fakto, kaip hitlerizmas žudo lenkų kalbą ir tautybę, padėjau šitokią pastabą, at-sišaukdamas i lietuviškus "patrijotus" pro-nacius: 16-a Faš. Sumuš

"Išitėmykit tat, jūs lietu-viški patrijotai, Hitlerio gerbėjai!"

(Bus daugiau)

Viejoj Klausimo

Kodėl progresyvi lietuvių visuomenė nešaukia visuotino suvažiavimo tos srovės, kuri šiame momente stoja už sunaikinimą nacio-fašizmo visame pasaulyje, drauge ir lietuviško fašizmo? Juk jis, lietuviškas fašizmas, kad ir Amerikoje gyvendamas, veikia kaip tik imano, nors ir su me-lų pagalba, visgi stengiasi Amerikos valdonus ir publiką informuoti-įtikinti savajai nau-dai, būtent, kad jeigu jau ir būtų sumuštas Hitleris, tai vis tiek Lietuva būtų palikta smeton-naciams valdyti.

Tie reaktionieriai ir tikisi tuo gudrumu atsiekti savo tiks-lą. Jie tiki, kad Amerikos valdžia nežino, kokioj rolėj jie lošia. Jie ir vėl lankėsi pas Washingtono valdžią (žiūrė-kite "Tėvynėje" už rugsėjo 26 d.).

Todėl vertėtų ir progresy-vei srovei šaukti visuotiną su-važiavimą, kad aptarti kovą su tais Hitlerio bernais ir kad informuoti visuomenę, kokie gaivalai lankosi valdiškose kanceliarijose.

Nereikia manyti, kad užten-ka vien spaudos priešų atakas nugalėti. Dar reikia ir kito-kio, tiesioginio, tikresnio dar-bo.

Man tiesiog nesuprantama, kodėl tas svarbus darbas taip neigiamas, taip nepaisomas per tokias organizacijas, kaip Lietuvių Literatūros Draugija, Lietuvių Darbininkų Susivie-nijimas ir Lietuvių Meno Są-junga? Tos organizacijos tu-rėtų būti iniciatoriais to da-lyko.

V. V. Turauskas.

Lietuva ir Lietuviškoji Pro-naciška Spauda

STRAIPSNIS PIRMAS Kaipo Įžangėlė.

Andai kun. J. Balkūnas išstojo su straipsniu, raginančiu katalikų lyderius kreipti kiton linkmėn savo nuostatymą. Jis ragino juos liautis buvus pro-naciais, neimti už gryną pinigą to, ką rašo Hitlerio užlaikomas Berlyne žmogus, Pranas Ancevičius, "Naujienų" ir "Draugo" specialis bendradarbis.

Nežinome, ką į tai atsakys jam kun. Balkūno pasekėjai ir kolegos, bet iki šiol kol kas nesimato, kad jie būtų ištikrųjų priėmę Balkūno patarimą. Žiūrėsimė, ką jie darys ateityje.

O dabar pravartu žvilgtelėti į tai, kaip per pastaruosius veik porą metų lietuviškoji Amerikos spauda sutartinai giedoja ir gieda hitlerizmui garbės giesmes, o sovietizmui — praeiksmus siunčia.

Turime atsiminti, kad šių dienų lietuviškos pro-naciškos spaudos uolus pro-hitlerinis darbas yra dirbamas sutartinai su Berlynu. Hitlerinė propaganda Amerikos lietuviškoje pro-naciškoje spaudoje reiškiasi dviem kryptimis: (1) gyrimu hitlerizmu; (2) bjauriojimu Sovietų Sąjungos, didžiausio hitlerizmo priešo.

Nuo kada gi tas visas prasidėjo?

Turi Nepamiršti Svarbaus Fakto

Nūnai kiekvienas protuąs žmogus supranta, kad—

1. Hitleris ruošėsi prie karo prieš Sovietų Sąjungą tuojau, kai jam lengvai pavyko apsidirbti su Holandija, Belgija ir Francija.

2. Hitleris buvo pasimogęs užgrobti Lietuvą, Latviją ir Estiją, kad iš ten jam būtų lengviau rytuose karas pradėti.

3. Pabalčio kraštų valdžios, parsidavusios Hitleriui, prašė jo talkos, — prašė, kad jis užimtų ypačiai Lietuvą. Hitleris tą iškėlė aikštėn savo kalboje, sakytose š. m. birželio mėnesio 22 d., tuojau kai buvo paskelbtas Sovietų Sąjungai karas. Jis sakė, kad Vokietija (Hitleris) "atsisakė patenkinti tuometinės Lietuvos (smetoninės) prašymą, kad ji, Vokietija, siųstų savo kariuomenę į Lietuvą..."

4. Akiregyje tų Hitlerio machinacijų, Sovietai pasiuntė į Pabalčio kraštus daugiau Raudonosios Armijos ir pareikalavo pasi-traukti iš vietų toms valdžioms, kurios buvo Hitleriui "parsidavusios."

5. Netikėtai didelėmis atmainomis padrasinti, Pabalčio kraštų žmonės nusitarė savo socialinį ir politinį gyvenimą griežtai pakeisti, padarant atatinamas savo respublikas tarybinėmis.

Šie faktai šiandien yra žinomi kiekvienam, kuris juos nori žinoti. O jei dar kas jais netiki, tai greit galės įsitikinti.

Kas toliau?

Po 1940 metų birželio 15 d. į Berlyną pradėjo bėgti ne tik buvusieji Lietuvos valdininkai - smetonininkai, bet ir šiaip "žymesnieji" as-

menys, kurie, matyti, buvo pasižadėję tarnauti Hitleriui. Pabėgėliai Vokietijoje buvo maloniai priimti ir užlaikyti. Iš savo pusės, naciai bandė pabėgėliams sudaryti visas sąlygas ne tik iš Lietuvos pabėgti, ne tik Vokietijoje juos apgyvendinti ir savo politikai naudoti vietoje, bet ir išsiųsti į Ameriką tuos, kurie tik išgali susidaryti legalius po-pierius jų įsileidimui. Panašiai naciai padėjo atvykti Amerikon ne tik Smetonams, ne tik kun. Prunskui, šiuo metu rašančiam už hitlerizmą, bet ir visai eilei kitų.

Tuomet Prasidėjo!...

Po to prasidėjo plaukti iš Berlyno melai ir provokacijos. Melai plaukė be paliovos ir juos visus Amerikoje leidžiama kunigų, social-hitleristų ir fašistų spauda mieliai ir iki smulkmenos sunaudojo! Tie melai, beje, plaukia ir po šiais dienais ir jie visi toberanda vietas paminėtoje spaudoje.

Hitleriui svarbu skleisti tokius melus, nes jie tarnauja jo karo mašinai. Apokami Hitlerio agentai dirba visame pasaulyje, kad plėstų nacizmą. Kiek jis turi apmokamų savo agentų Amerikos lietuviuose, šiuo metu niekas nežino, — gal iškilis ir tas kada nors viešumon. Ne visi tie, kurie Hitlerio propagandistų melais naudojasi, yra Berlyno apmokami. Tas turi būti aišku.

Jie plečia hitleristų melus dažniausiai tik todėl, kad labai neapkenčia Sovietų Sąjungos, kad bijot socialistinės santvarkos. Per virš 20 metų šmeižė Sovietų Sąjungą, tie žmonės mano dabar, su Hitlerio pagalba, galėsią ją ne tik sunaikinti, bet ir melaginga hitleriška propaganda užkasti.

Jie tuos melus naudoja dar ir tam, kad jais atstūmus Amerikos lietuvių nuo simpatijų prieš Hitlerį kovojančiai Sovietų Sąjungai; o toji simpatija žmonėse yra didelė.

Kaip Jie "Paslysta"!

Bet pro-naciška lietuviškoji spauda dažnai bando užduoti Sovietams per-tikimą kirtį, kuris, nepataikęs taiklikio, apsisuka ir drožia jiems patiems! Jie talpina Berlyne suklauto-tus tokius melus, kuriais jie netik žmonių neitkina, bet juos tegali tik supykinti. Štai keli pavyzdėliai.

1940 m. gruodžio mėn. 4 d. "Naujienos", neva pasi-remdamos "Novoje Ruskoje Slovo" (baltagvardiečių laikraščiu), įtarpino šitoki per visą puslapį antgalvį:

RUSAI ARESTUOJA AMERIKIEČIŲ GIMINIUS.

Paskui: "Arestais ir telegramomis bolševikai lupa pinigus. Lietuvoj ir kituose Pabalčio kraštuose suimta daug žmonių."

Paskui telpa "žinios"

"Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoj valdžia pradėjo areštuoti tuos žmones, kurie, vyriausybės žiniomis, turi pasiturinčius giminių suvienytose Valstybėse."

"Arestuotuosius verčia įsiųsti į Ameriką telegramas, kuriose liepia prašyti

prisiųsti pusėtinąs sumas pinigų.

"Šitokių būdu prisiųstus pinigus vyriausybė nusavina ir tiktai tada paleidžia areštuotąjį."

Matot, kokia baisi buvo toji tarybinė Lietuvos vyriausybė!...

Nuo 1940 m. gruodžio 4 d. praėjo daugiau kaip penki mėnesiai (iki 1941 m. birželio 22 d.). Bet per tą laiką nei vienas Amerikos pasiturintis lietuvis negavo nuo savo giminių Lietuvoje telegramos, skelbiančios, kad jam prisiųstų "pusėtinąs sumas pinigų."

Nes jei būtų gavęs, būtų atsiliepęs ir padėkavojęs "Naujienoms" už padėjimą jam išgelbėti savo giminačių iš "rusų rankų." Kad toji "didelė žinia" buvo bjaurus melas, — kokis tik galima įsivaizduoti melas, — niekas neginčys.

Eikim toliau. Štai kunigų "Draugas" (Čikagoje) paskelbia iš Berlyno (Ancevičiaus) žinią, kaip Lietuvoje "pasidarė asarų pakalnė". O kas gi tai per pakalnė? Ką bus Ancevičiaus naujo sugalvojė? Pasiskaitykite:

"Vasario 28 d. naktį Raguvelės kuniga vežė priištą prie rogių, kniubščią, o ant nugaros buvo atsėdė 3 žydai ir 2 rusai. Kas matė, netvėrė neverkės..."

("Draugas" iš š. m. bal. 19 d. Paskui ši perlą persipašaudino kiti pro-naciški laikraščiai).

Ar reikia aiškinti, kad šis pono Ancevičiaus, sėdinčio Berlyne ir imančio algą iš Hitlerio (pats kun. Balkūnas sako, kad jis yra Hitlerio apmokamas), paleistas dalykas, buvo išgalvotas? Jis buvo išgalvotas, nepaisant, iš kurios pusės jį paimesi. Jis buvo išgalvotas nacių. Naciai rengėsi prie karo prieš Sovietų Sąjungą.

Jiems reikėjo kaip nors laimėti rusus paniekinti. Ir štai Ancevičius tą ima ir padaro, o lietuviškoji pro-naciška spauda Amerikoje jam stoja talkon. Naciai labai neapkenčia žydų; reikia ir juos kaip nors ir kur nors karts iš karto įgilti, pažeminti. Na, ir štai Ancevičius užsodina tris žydus ant kunigo nugaros ir ve-talpiną Berlyne suklauto-tus tokius melus, kuriais jie netik žmonių neitkina, bet juos tegali tik supykinti. Štai keli pavyzdėliai.

1940 m. gruodžio mėn. 4 d. "Naujienos", neva pasi-remdamos "Novoje Ruskoje Slovo" (baltagvardiečių laikraščiu), įtarpino šitoki per visą puslapį antgalvį:

RUSAI ARESTUOJA AMERIKIEČIŲ GIMINIUS.

Paskui: "Arestais ir telegramomis bolševikai lupa pinigus. Lietuvoj ir kituose Pabalčio kraštuose suimta daug žmonių."

Paskui telpa "žinios"

"Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoj valdžia pradėjo areštuoti tuos žmones, kurie, vyriausybės žiniomis, turi pasiturinčius giminių suvienytose Valstybėse."

"Arestuotuosius verčia įsiųsti į Ameriką telegramas, kuriose liepia prašyti

prisiųsti pusėtinąs sumas pinigų.

"Šitokių būdu prisiųstus pinigus vyriausybė nusavina ir tiktai tada paleidžia areštuotąjį."

Matot, kokia baisi buvo toji tarybinė Lietuvos vyriausybė!...

Nuo 1940 m. gruodžio 4 d. praėjo daugiau kaip penki mėnesiai (iki 1941 m. birželio 22 d.). Bet per tą laiką nei vienas Amerikos pasiturintis lietuvis negavo nuo savo giminių Lietuvoje telegramos, skelbiančios, kad jam prisiųstų "pusėtinąs sumas pinigų."

Nes jei būtų gavęs, būtų atsiliepęs ir padėkavojęs "Naujienoms" už padėjimą jam išgelbėti savo giminačių iš "rusų rankų." Kad toji "didelė žinia" buvo bjaurus melas, — kokis tik galima įsivaizduoti melas, — niekas neginčys.

Sovietų merginos užmindinėja fabrikuose vietas vyrų, išvykusių į frontą pasaulio bestiją, Hitlerį, mušti. Paveikslas parodo vienam suvimo fabrike merginas, imančias instrukcijas apie savo darbus.

"žiaurumus" ir vokiečių nacių gerumus.

"Panevėžyje", rašo jis, gydytojui Mačiuliui "išpiauta širdis ir su ja nužudytam sūniui užkimšta burna..." Tai buvo š. m. birželio 26 d. ("Draugas" iš š. m. liepos 23 d.).

Kas tą padarė? Duodama suprasti, kad tai nelabieji bolševikai!

Kiek tiek nuosaikesnis žmogus tuojau pagalvos: birželio 26 d. buvo penkta sovietų-vokiečių karo diena. Lietuvoje virė mušiai. Nežinome, kaip dideli tie mušiai buvo Panevėžyje, bet užtenka to, kad visoje Lietuvoje raudonarmiečiai ir liaudies kovojo prieš vokiečius-įsiveržėlius.

Už ką bolševikai šaudys nekaltą gydytoją Mačiulį? O jeigu gydytojas Mačiulis buvo sušaudytas, jeigu jis gelbėjo vokiečiams, jeigu jis buvo hitlerininkas-Quislingas, tai už ką šaudys jo sūnų? Daleiskim, kad ir jo sūnus buvo hitleristas ir jis padėjo vokiečiams-naciams Lietuvą okupuoti ir todėl buvo nušautas, tai kam jam (nužudytajam) tuomet užkišti burna? Ar kad jis nekalbėtų? Ar kad jis nepasakytų Hitleriui, kas jį nušovė?

Isivaizduokim sau ir tai: Panevėžyje eina kovos, žmonės mušasi prieš įsiveržėlius, raudonarmiečiai priversti trauktis, — jie persilpni atsilaukyti prieš netikėtai užpuolusį ant jų stiprų priešą. Ir va, jie tokia me atsitikime, ims "išrevijuoti" gydytoją Mačiulį išims jo širdį ir paskui su ja užkiš jo negyvam sūniui burną, kad jis nekalbėtų!

Argi tai nėra ligotos vaizduotės fantazija? Argi tai nėra bjauriausios rusišės melai? Aišku!

Ir tos rūšies perlai talpinami pro-naciškoje lietuviškoje spaudoje, kaip tiesa! Sekamuose straipsniuose pakalbėsime apie kitus pro-naciškos lietuviškos spaudos melus!

R. Mizara.

ITALAI TEGAUS TIK PARAGAUT DUONOS

Roma.— Mussolinio valdžia nuo trečiadienio apbrėžia duonos vartojimą per dieną šitaip:

Apie ketvirtadalį svoro moterims, vaikams ir bal-takalnieriams (raštinin-kams, įstaigų tarnauto-jams);

Apie trečdalį svoro pap-rastiesiems, vidutiniams dar-bininkams;

Apie pusę svoro sunkaus darbo darbininkams.

Apie Anti-Fašistus Kovotojus

Daktaras Edward K. Barsky, pirmininkas United American Spanish Aid Committee, kurio centras yra 425 Fourth Ave., New York, prisiuntė mums sekamą laišką su informacijomis:

"Brangus Prieteliai!

Kelios savaitės atgal mes jums pasiuntėme atsisaukimą prašant greitos pagalbos, kad išgelbėjus 50 vadų anti-fašistų kovotojų iš Francijos koncentracijos logerijų.

"Pradžioje šio darbo yra labai pasėkminga ir mus drąsina. Šie kovotojai jau yra kėly linkui Meksikos ir derybos eina dėl kitų išgelbėjimo.

"Vienok, mes dar sukėlėme tik vieną trečdalį reikalingos sumos pinigų anti-fašistų išgelbėjimui. Pirmoji vietoj turime išgelbėti 50 veikėjų. Reikalinga suma turi būti sukurta tuojau.

"Todėl mes prašome rinkti aukas tarpe jūsų pažįstamų ir prietelių. Tam reikalui galite gauti iš mūsų blankų. Rinkite aukas, kur tik galima ir kiekvieną dolerį skubinkite į mūsų raštinę.

"Su aukšta pagarba,
DR. EDWARD K. BARSKY."

Kartu mums prisiuntė ir platesnį dokumentą, teikiantį informaciją apie anti-fašistus kovotojus ir jų gelbėjimą. Francijos fašistai sugrūdė tuos kovotojus į bausius logerius arba išvežė į šiaurinę Afriką. Reikia tuojau išgelbėti 50 asmenų, kuriems gresia pavojus. Jie paeina iš Vokietijos, Austrijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Italijos ir Jugoslavijos. Jeigu jie bus grąžinti atgal, tai juos laukia mirtis "Gestapo" naguose už tai, kad jie kovojo prieš fašizmą Ispanijoje.

Komitetas turi tikslą ir daugiau anti-fašistų gelbėti, bet pirmoji vietoj šių, nes dabar vieno žmogaus išgelbėjimas, pagabenimas ir suteikimas jam pradžiai gyvenimui atsi-eina \$650. Komitetas pasitiki, kad Amerikos demokratiniai žmonės sukelis reikalingą sumą ir išgelbės tuos kovotojus.

Kas Aukavo Antifašistų Pagelbai

Literatūros Draugijos Apšvietos Fondas gavo nuo šių organizacijų ir draugų tam tikslui aukų:

LDS 202 kp., prisiuntė per A. M. Povelionis iš Chicagos 2 dolerius.

ALDLD 104 kp., Chicago, prisiuntė per K. Guzevičienę \$4.50. Aukavo: ALDLD 104 kuopa \$3; K. Šimkaitis \$1; A. Grina ir J. Kirstukas po 25c.

Drg. Alena Kairienė, Pittsburgh, ant blankos supinko \$17. Aukavo: P.L.M. Kliubas \$5; J. Jakubaitis \$2. Po \$1: J. Kuodis, P. J. Martinkus, ALDLD 87 kp. ir G. Stasevičius. Po 50c.: K. Kairis, D. P. Lekavičia, S. Kausevičienė, A. Mersin.

Martinkienė ir A. Simonaitis. Po 25c.: J. Diamont, P. Norrikus, A. Kairienė, B. Armolin, K. Lukas, D. G. Lekavich, J. Purik ir J. Urbonas. Smulkio-mus surinkta \$1.50.

Drg. A. Briedienė, Springfield, surinko ant blankos \$11.50. Aukavo: ALDLD 7 kuopa \$3 ir tos kuopos Mote-ry Skyrus \$2. J. Malžinski \$1 ir Mr. & Mrs. Anton Egnot \$1; Andrius Stirbis 55c.; Peter Klim 50c.; M. Račkauskas 30 centų. Po 25 centus aukavo: Ant. Sedis, Jurgis Stan-kevičius, Kazys Ratašinskas, M. Lagunienė, M. Kliknienė, J. Paulauskas, J. Dabulski, John Klikna, Dam. Kluknė, M. Jonaitis, Grigaliūnas ir Miskus 15c.

Drg. J. Yasadavičia, New Kensington surinko ant blankos \$3.35. Aukavo: J. Yasadavičia \$1; K. Aidukas ir P. Kriščiūnas po 50 centų. Po 25 centus: J. Tamošiūnas, A. Sheris, C. Stašinskas, P. Povilaitis ir S. Beavice, o J. Virbickienė 10c.

Drg. Kazys Mickevičius, Tamaqua, surinko ant blankos \$2.50. Aukavo: LDS 161 kuopa \$1; A. Gurauskas 50 centų. Po 25c.: J. Gudžiauskas, J. Mickevičius, J. Dziogis ir K. Mickevičius.

Drg. J. Skerston, St. Louis, surinko ant blankos \$4.50. Aukavo: LDS 39 kuopa \$3; J. Skerston 50 centų. Po 25c.: Stanley Shurin, M. Orentas, J. Račkauskas ir L. Kaslovich. Aukos perduotos į minėtą komitetą.

Visiems aukavusiems ir aukas rinkusiems tariame didelį ačiū!

D. M. Solomskas,
Aps. Fondo Sekretorius.

Mokina Italus Labiau Meluot Apie Karą

Roma. — Italų fašistų laikraštis "Giornale d'Italia" ragina labiau klastuot savus pranešimus apie ka-sekingą, nes, girdi, anglai klas-tuoja, o italai, girdi, turi geresnę vaizduotę ir gali dailiau sufužeruoti žinias apie savo pasisekimus.

Išgraišo Nacių Minas Maskva, rugs. 30.—Vokiečių orlaiviai numetė šimtus minų į vandenį aplink Odesą, bet sovietiniai laivai išgraibė tas minas ir apvalė kelią savo laivams į tą miestą.

ANGLAI GERINA TURKAM PRIEPLAUKAS

London. — Anglai didina ir gerina Turkijos prieplauką Alexandrettą prie Vidurinio Jūros. Panašiai jie tobulins ir turkų uostas.

Užduotas Vokiečiams Škaudus Smūgis Perekope, Krimo Fronte

Berne, Šveic., rugs. 30.—New Yorko Times korespondentas telefonu perdavė savo laikraščiu sekamas žinias, gautas iš vokiečių-Sovietų karo fronto:

Vokiečių kariuomenė, komanduojaama generolo Karlo von Rundstedto, nukentėjo didelį smūgį Perekope, žemės kakle tarp Krimo pus-sausalio ir pietinės Ukrainos. Vokiečiai su sunkiais sau nuostoliais liko išvyti iš išlaikinių Perekopo apsigynimų, į kuriuos jie pirmiau buvo prasiširvę. Dabar jie atmetė toliau atgal.

Sovietai sunaikino didelę eilę vokiečių kariuomenės, kuri vieną kartą grumojo geležinkelį iš Leningrado į Volodgą.

Centraliniame fronte Sovietų kariuomenė pasiekė punktą į pietus nuo Gome-lijo, beveik 200 mylių į vakarų pietus nuo Briansko.

Lowell, Mass.

Iš Pikniko su Brangiais Svečiais

Sekmadienis, rugsėjo 21 d., š. m., buvo graži, saulėta ir labai jauki diena su ankstyvo rudens malonumu. Ta diena labai tiko piknikams, kurių buvo turėta visoje plačiojo didžiojo Bostono apylin-kė. Ir spėjau, jie visi buvo pasekmingi.

Kuomet mes pradėjome rengtis prie šio pikniko, tai manėme, kad tik mes vieni taip vė-lėkai — pabaigę vasaros sezo-no teturėsime pikniką ir mūsų Cobblestone Inn parkas persipildys svečiais, bet, kaip vėliau pasirodė iš garsinimų, jų būta visur, veik kiekvienoje veiklesnėje kolonijoje, kur tik buvo tam patogumas.

Dabar, mat, yra be galo svarbių reikalų, kuriems reikia greitos piniginės paramos. Šiandieną svarbiausiu klausimu yra, tai gelbėjimas Sovietų Sąjungos kare su fašistiniu barbarizmu. Na, o juk ir be to mūsų judėjime yra labai svarbių dalykų, kuriuos labai ir skubiai reikia paremti finansiniais.

Juk, ir mūsų lietuviškam dirvone nemažai tokių svarbių reikalų: mūsų pažangioji spauda, mūsų visokie vajai organizacijų auklėjime ir jų stiprinime. Tas visas raginančiai reikalauja iš mūsų geresnio ir rūpestingiesnio veikimo. Šiais svarbiais sumetimais darbuojamasi neatsižūrint ir sezonų pasikeitimams.

Kuomet pamatėme, jog pik-nikų bus visur, tai mes ir ne-sitikėjome turėti labai daug publikos, tik žiūrėjome, kad gerai patenkinti tą, kurią tu-rėsime. Taigi mūsų piknikas ir buvo nedidelis: Galėjo būt gerokai virš šimto žmonių. Tai ir viskas. Bet jis buvo geros nuotikos, smagus ir pelnų pasekmingas. To mums ir reikė-jų. Vistiek iš to pikniko bus geros medikalės paramos Sovietų kariuomėnėi liaudžiai.

Medikalės Pagalbos Darbas Einasi Gerai

Rodosi, taip neseniai pradė-jome darbuotis dēlei Sovietų Sąjungos medikalės pagalbos, o jau esame toli pralenkę dviejų šimtų dolerių sumą. Šaukiame Lawrence'į dvikovą už šį reikalą.

J. M. Karsonas.

Nuo Red.: Dėl vietos stokos turėjome apiešti tuos labai il-gus išvedžiojimus apie atski-rus svečius. Atleisite.

Berne, Šveic. — Anglija apsikeitė trimis šimtais su-žiestų vokiečių belaisvių an-tiek pat sužiestų anglų be-laisvių iš Vokietijos.

100,000 Lenkų Sovietuose Greitu Laiku Kariaus prieš Hitlerį; Lenkų Ambasadorių Džiaugiasi Jiem Suteikiama Laisvė

(Taša nuo 1-mo puslapio)

teisės kaip nepriklausomai tautinei lenkų armijai, ir taipgi davė jai teisę atsida-ryt savas mokyklas ir pilną kultūrinę religijos laisvę kaip krikščionims, taip ir žydams. Mes jau turime karinius katalikų kunigus kapelionus prie savo armijos, o žydai jos kariai—savo rabinus.

„Neužilgo atsida-ryt lenkų katalikų bažnyčia Maskvoj, taipgi lenkiškų žydų syna-goga; ir Sovietų vyriausybė leidžia lenkų kolonijoms Rusijoje steigti sau pamal-dų vietas ir davė pilną jiem laisvę toje srityje.“

Kas liečia sutartį pasira-šytą Londone liepos 20 d. tarp Lenkijos valdžios ir Sovietų, tai „Sovietų vyriausybė ištikimai vykdo vi-sus tos sutarties punktus“, rašo lenkų ambasadorius Ciechanowskis.

Jis, tarp kitko, nurodo, kad Sovietų Sąjungoje jau susidarė dvi lenkų kariuo-menės divizijos, kad trečia divizija baigiama organi-zuoti ir kad lenkų armija, daugiau kaip 100,000 vyrų, „labai greitai laiku“ jau ka-rijaus prieš Hitlerį.

Londoniškis lenkų ambasadorius Ciechanowskis sa-ko:

„Esamų Rusijoje lenkų en-tuziazmas iš naujo pradėt karą prieš hitlerišką Vokie-tiją yra toks didelis, jog lenkų armija Rusijoje iš es-mės bus liuosnorių armija.“

„Dideli skaičiai lenkų Ru-sijoje kasdien prašosi tuojau priimt juos į tenaitinę len-tytą Londone liepos 20 d. tarp Lenkijos valdžios ir Sovietų, tai „Sovietų vyriausybė ištikimai vykdo vi-sus tos sutarties punktus“, rašo lenkų ambasadorius Ciechanowskis.

CIO Galva Philip Murray Smerkia Priešų Pasimėjimus Deportuoti Bridgesą; Sako, Tai Būtų Pavojus Visom Darbo Unijom

(Taša nuo 1 puslapio)

gerinimui darbininkams gy-venimo ir darbo sąlygų.

„Teisėjas Chas B. Sears, patardamas deportuoti Har-ry Bridgesą, deja, padra-sina ir paremia organizuotų darbininkų priešus šioje ša-lyje.“

„To teisėjo raportas dau-giausia remiasi nurodymais priešingos A. Darbo Fede-racijos unijos viršininko, tulo Harrio Lundebergo, apie kurį teisėjas Sears sa-ko, jog Lundebergas „visai neslėpė, kad jis yra Bridge-so priešas.“

Teisėjas Sears, be to, naudojo si pasakojimais prieš-unijinių Los Angeles policijos šnipų prieš Brid-gesą.

CIO galva Philip Murray sako, jog ši organizacija, suprasdama didelį pavojų organizuotiems darbininkam iš tokių pasimėjimų, kaip pasinešimas deportuoti jų iš-rinktą vadą Bridgesą, todėl, „ves ryžtą kovą apgint jo konstitucines teises, kaipjo asmens ir kaipjo teisėtai iš-rinkto vado tūkstančių Ame-rikos darbininkų.“

Rumunai Praranda po 5,000 Karių Kasdien

Maskva. — Odesos srity-je rumunai kasdien praran-da po 5,000 kariuomenės, ir iki šiol jų ten buvo užmuš-ta, sužeista bei nelaisvėn-paimta 160 tūkstančių iš vi-so. Sunaikinta 140 rumunų orlaivių.

Rumunų ministeris pir-mininkas generolas Ion An-tonescu, atsilankęs į Ode-sos frontą, įsakė šturmuot sovietines pozicijas rugp. 24 ir rugs. 17 d., o kada ru-munų atakos buvo atmūš-tos, už tai, Antonescu įsa-kymu, liko sušaudyti du ru-munų generolai.

Naciai Skubiai Traukiasi Atgal Centr. Fronte

Berne, šveic., spal. 1. d.—New Yorko Times kores-pondentas telefonu pranešė savo laikraščiu tokias ži-nias, gautas iš Sovietų-vo-kiečių karo fronto:

Mechanizuota ir šarvuo-ta vokiečių armija, koman-duojama genrolo Guderia-n'o, galvatrūkišiais bėga at-gal centraliniame fronte, o Sovietų tankai ir šarvuoti automobiliai karštai vejasi ją.

Odesos gynėjai atgriebė dar 15 kaimų bei miestelių nuo rumunų ir vokiečių. Raudon armiečiai atmūšė naują vokiečių ataką Pere-kope, Krimo fronte.

HESS NEVALGO; PROTES-TUOJA, KAD ANGLAI LAI-KO JĮ KARO BELAISVIU

London, spal. 1. — Ru-dolfas Hess, buvęs trečias didžiausias nacių vadas, da-bar laikomas kaip karo im-tinys Anglijoje, jau du kar-tu atsisakė valgyt. Tuomi Hess protestuoja, kad an-glai laiko jį kaip karinį be-laisvį. Jis nori, kad anglai vaišintų jį kaip „specialį pasiuntinį“ dėlei taikos. — Hess, kaip daugeliui žino-ma, andai atskrido iš Vo-kietijos į Angliją siūlyt an-glam susitaikyt su naciais ir išvien užpulti Sovietų Sąjungą.

Dabar Hess reikalauja, kad Anglija leistų jam su-grįžt namo.

ISSIPLEPEJO APIE VO-KIEČIŲ ORO JĖGAS

Anglų spauda nužiūri, kad Hess netyčia išsiplep-jo apie vokiečių oro laivyno jėgas. Tai anglų ministeris pirmininkas Churchill, pa-sinaudodamas išgautomis iš Hesso žiniomis, ir pareiškė seime rugs. 30 d., kad na-ciams gana trūksta oro jė-gų.

Anglijos ir Fašistų Nuostoliai Ore

London, spal. 1. — Anglų karo ministerija paskelbė, kad rugsėjo mėnesį anglai sunaikino 198 vokiečių ir italų orlaivius, o savo pra-rado 210 orlaivių.

Neoficialiai paduodama, kad per tris paskutinius mėnesius Vokietija ir Itali-ja prarado 829 orlaivius, o Anglija—716.

KRISLAI

(Taša nuo 1-mo pusl.)

„Jei Sovietai atsilauks iki spalio 1 d.,“ — jų vokiečiai niekad nesumuš.

Spalių mėn. 1 d. jau praėjo. Sovietai atsilauk! Vokiečiai negalėjo paimti nei Odessos, nei Leningrado. Iš svarbesnių miestų, tik vienas Kijevas jiem teko, bet jie už jį turėjo už-mokėti labai didelę kainą.

Dabar jau, vadinasi, kiek-vienas sutiks, kad Sovietai at-silaikys ir jie, — talkoje su Anglija ir Amerikos pagalba — žmonijos priešų sumuš!

Tik mes savo pareigą atli-kime!

DIEŅRAŠČIO “LAISVĖS”

METINIS

KONGERTAS

Jau laikas pasižymėti sa-vo užrašų knygelėje, kad dienraščio „Laisvės“ me-tinis koncertas įvyks:

Sekmadienį
Lapkričio
9
November
1941

Bus toje pačioje salėje,
kur visada:

Labor Lyceum

949 Willoughby Avėnue
Brooklyn, N. Y.

NACIAI LIEPIA PA-LAUKT ŽINIŲ

Berlin, spal. 1.—Naciai šiuo tarpu skelbia tik savo oro veiksmus prieš Sovietus ir Angliją. Kas liečia armijos žygius, tai jie pataria korespondentams palūkti, kol vokiečių kariuomenė vėl ims smarkiau veikt pagal planą.

Naciai praneša, kad jie toliau sėkmingai išvysto sa-vo veiksmus į rytus nuo Dniepro upės, Ukrainoje.

PRANESIMAI IS KITUR PITTSSTON, PA.

ALDLD 12kp. susirinkimas įvyks 5 d. spalio, 206—4th St., Wyominge. Pradžią 7 v. v. Prašome narių da-lyvauti ir užsimokėkite duokles už šiuos metus. — A. Valincius, Sekr. (232-233)

ELIZABETH, N. J.

LDP klubo susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 5 d., 2 val. po pietų. Kviečiame narius dalyvauti, užsimokėkite duokles ir atsiveskite naujų narių. Turime ir daug svarbių reikalų aptarti. — Komitetas. (232-233)

SCRANTON, PA.

Sekmdienį, spalio 5 d., 12-to Ap-skricio susirinkimas įvyks pas drg. Rudisauksienę, 206 4th St., 3 val. po pietų. Prašome narius susirinkti laiku, nes turime daug svarbių rei-kaų aptarti. (232-233)

HARRISON-KEARNY, N. J.

ALDLD 136 kp. susirinkimas įvyks 3 d. spalio, 7:30 v. v., 15-17 Ann St. Prašome narių dalyvauti šiame susi-rinkime, nes turime svarbių dalykų aptarti. — K. K. Sekr. (232-233)

EASTON, PA.

LDS 51 kp. susirinkimas įvyks sekmdienį, 5 d. spalio, 1 val. po pie-tų, YMHA Svet., Ferry ir Walnut gatvių. Malonėkite dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti. — M. Urba, Sekr.

ALDLD 13 kp. susirinkimas įvyks 5 d. spalio, 3 val. po pietų, YMHA Svet., Ferry ir Walnut gatvių. Draugai dalyvaukite, atsiveskite ir nau-juosius narius. (232-233)

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVanda—E. LeVanda

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKER

337 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783

NIGHT—Havenmeyer 8-1158

NOTARY
PUBLICTelephone
STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Pulkinį įrengtos dvi koplyčios duo-damos mylimiems pasarvoti dovanai.

660 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(Ramanauskas)

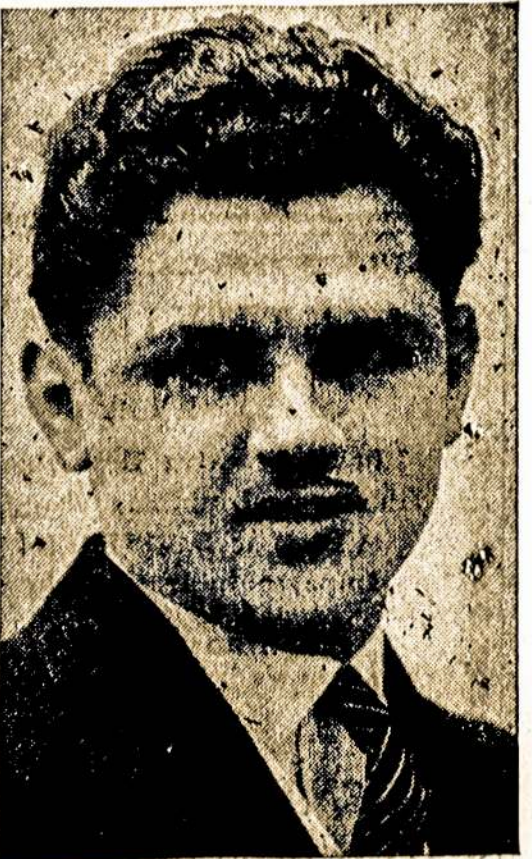
LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreip-kitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime mo-dernišką patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moder-niškai įruošta mūsų šermė-ninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — "Laisvės" Name — Brooklyn

GERIAUSIOS
RŪSIOS
VALGIAIGaminami Europiško
ir Amerikoniško
StiliausPulkinį lietuviško
Namų darbo kildasai
ir kepta parsienaGaspadoriškai nuvirdi
Kopūstai ir Barščiai

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO

Visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių
ir daržovių—virtų ir žalių.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Graziai Įrengta Susiejimams Istaiga

Vietos ir importuo-

tos degtinės ir vy-

nai, geriausius bra-

vorų alus ir ėlius.

Kada būsite Brook-

lyne, užsikeikite susi-

pažinti.

Kiekvieną subatą

karštą vakarienę.

Atskiras kambarys,

užėjimui su mote-

rimis. Nedėliomis

atdara nuo 1 val.

dieną iki vėlai.

426 South 5th Street

Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties.

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9508

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Laukiame Jūsų Užsakymo

Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems
pokiliams: bankietams, vestuvėms
ir parėms

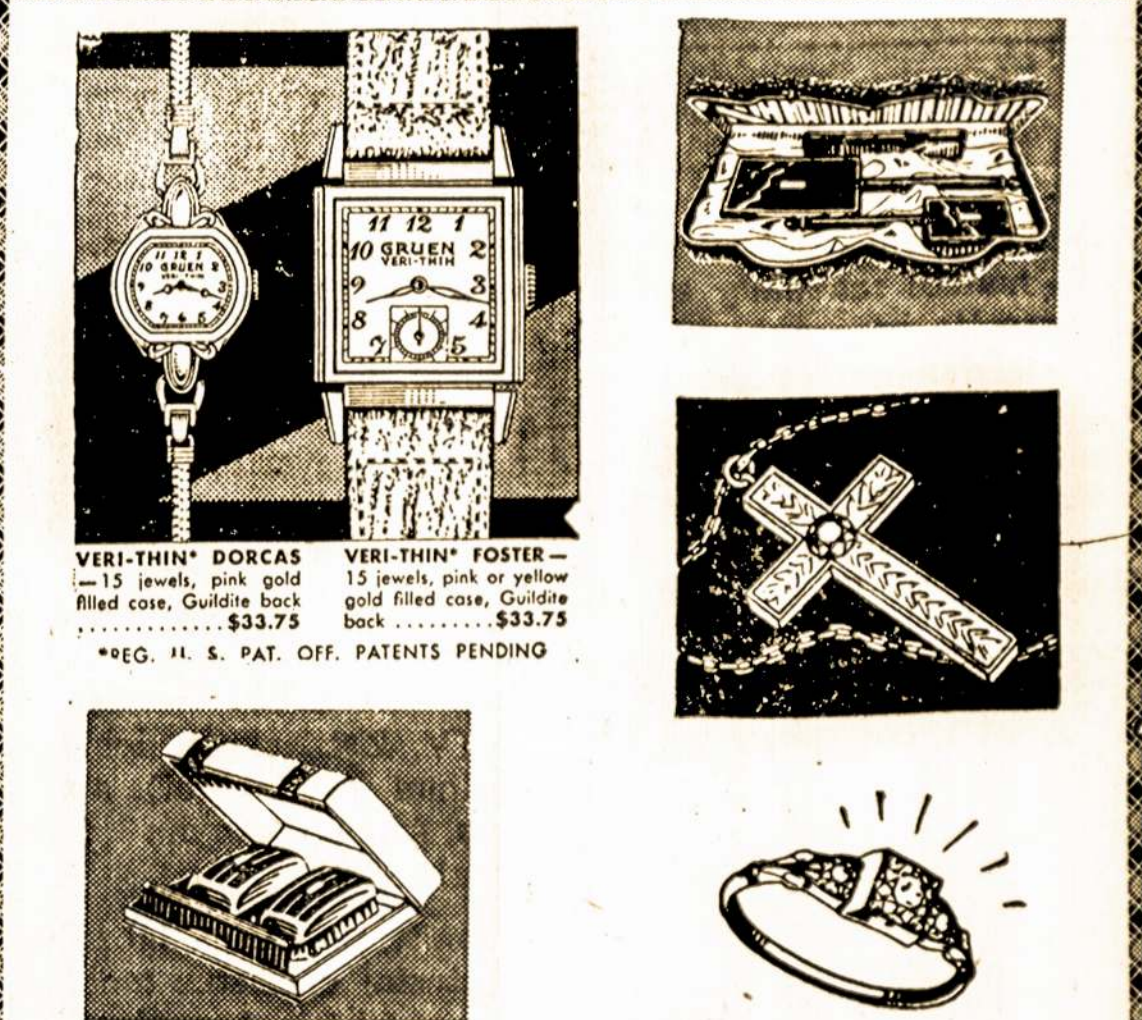

Varpo
keptuvė
yra
unijinė

Rūgštį ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, bal-ta duona, Cukli ir ruginė duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Pulkinai-sias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per pašta į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

ROBERT LIPTON

JEWELER

701 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Tarpe Graham ir Manhattan Aves.

Stokite į mūsų Kalėdinį Klubą dabar. Mažas depozitas
palaikys jums jūsų pasirinktus daiktus iki Kalėdų.

Chroniškos Ligos

KRAUJO, ODO IR NERVŲ Ligos, Skilvio ir Zar-nų Nesveikimai, KRAUJUJANTI SKAUDULIAI Sėdynės ir kitokios Mėšlazarinės Ligos. Abėnai Šlip-numas, Sciatica, Šanarių Uždegimas, Reumatiški Nesveikimai, Inkstų ir Pūslių Ligos ir kiti chroniški Nesveikimai Vyrų ir Moterų gydymui. Kraujo ir Šla-pumo Tyrimai ir X-Spinduliai užtikrina teisingą ligos pažinimą ir tinkamą gydymą. Išvirkščiama Serumo ir Ciepų, kada reikalinga. Atleikite šian-dien dėlei ištyrimo, o jūsų liga bus jums išaiskinta

MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.00

DR. L. ZINS

110 East 16 St., New York

Tarp Union Sq. ir Irving Pl.

Siokiom dienom 9 A.M.—8 P.M. Sekmdieniais 9 A.M.—2 P.M.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Unijų Veikėjai Smerkia Pro- Nacišką Šniukštinių Amerikos Filmų

Susirinkę apie šimtas įvairių AFL ir CIO unijų atstovų ir visuomenės veikėjų konferencijon Martin Beck Theatre, 45th St., New Yorke, pereito pirmadienio vakarą pasmerkė Nye-Wheeler pro-nacių rašiusi filmus ir pareikalavo, kad tas šniukštinių filmas būtų sulaukomas.

Konferencija nusprendė, jog reikia išvystyti plati masinė veikla ir tam tikslui įsteigė platų 22 asmenų komitetą, kuris bus žinomas kaip Stop Film Censorship (sulaukyt filmų cenzūravimą) Komitetas. Turės patalpas Astor viešbutyje. Priešakyje to judėjimo pastatytį filmų ir scenos sričių darbininkų organizacijų atstovai.

Naciška Metoda

Miss Mady Christians savo raštieskoj prakalbėj konferencijai apibūdino dabartinės senato komit. metodą (šniukštinti ir cenzūruoti filmas) panašumą į laikotarpį Vokietijoje prieš virš dešetą metų, kada kylančio nacizmas taip pat buvo pradėjęs šniukštinti filmas ir visokias bauginimus spirti gamintojus jas daryti tik sulgy jų noro.

Ji toliau nurodė, kaip taikyti, ir meną ir kultūrą pasinešę Vokietijos žmonės, įsigalėjęs nacizmui tapo pajungti vergauti naciams. Visų pirmausiai tapo užgriebta filmos ir teatrali kaip priemonės pasukti Vokietijos jaunimo sąmonę į vieną tik karų ir užgrobinio, vergimo sritį.

Kas liečia filmų gamintojus, sakė p-lė Christians savo analize, jie gamina tokias filmas, kokias gamina, ne propagandos, bet pelno sumetimais. Anti-naciškos filmos, matomai, yra populiari, kaip parodo prie kasos langučių įplaukos.

Kalba Vyskupo Atstovas

Vyskupą Manning atstovauti ir kalbėti jo vardu buvo atvykęs Dr. Floyd Van Keu-

ren. Jis pareiškė pilną paramą šiam Sulaikyti Filmų Cenzūrai Komitetui ir pasmerkė senato šniukštus, sakydamas: "Viešpats Jėzus Kristus sakė, jog tie, kurie nesiranda su mumis, yra prieš mus. Negalima nepastebėti, kad jie gelbsti Hitleriui. Jie kovoja už tą, ko Hitleris nori."

Brock Pemberton, filmų gamintojas ir direktorius, sakė negalys įmatyti, kodėl reikėtų priešintis judžiams dėlto, kad jie yra prieš-naciška propaganda.

Kalba Miesto Prezidentas

Manhattan prezidentas Stanley M. Isaacs pareiškė, jog jis šniukštiniame ir cenzūravime filmų imato "pradžią rašiusi po civilių laisvių pamatais."

"Mes remiame prezidentą Rooseveltą, kadangi mes tikime į apsaugą demokratijos višame pasaulyje."

Jis kaltino judžių šniukštus, kad jų elgsena taikoma prieš prezidento kovos prieš fašizmą politiką.

Unijistas Nepriešingas Informacijai

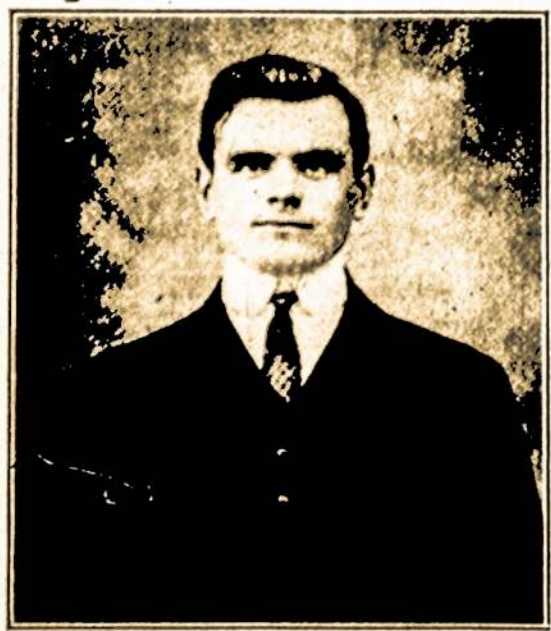
Thomas Murtha, miesto Centralės Darbo ir Amatų Tarybos prezidentas, klausė, kas blogo, jeigu judis būtų prieš-naciška propaganda.

"Daleiskime, kad būtų propaganda, ir kad mūsų žmonės sužinotų, kas darosi anoj pusėj? Ir daleiskime sau, kad mes sužinotume, kaip penktąjį kolumną ir šnipai Norvegijoje atidavė Hitleriui galią?"

Bert Lytell, aktorių organizacijos prezidentas, pirmininkavo. Jisai perskaitė nuo Thomas J. Lyons ir Joseph Curran konferencijai užgyrimus ir pažadus remti konferencijos darbus. Konferencijon atvykstant buvo laukiama ir majoro LaGuardijos, tačiau gauta pranešimas, kad jis nespėja laiku pribūti.

"NETURTAS-NE YDA"

Vakar dienos "Laisvės" laidoje matėte maždaug sutraukę viso šio trijų aktų komedijos su dainomis veikalo, kurį perstatys Aido Choras ant scenos 12 d. spalio, 3:30 val. po pietų, Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

J. Judzentas (Jašos Guslino rolėje)

Čia matote visiems brooklyniečiams žinomą, kaip gėrą komiką J. Judzentą, kuris vaidindamas Guslino rolėje ir šį kartą bus prijaukimas. Matysite jį kartu su Geo. Kazakevičium šokant mechaniško kareivio (wooden soldier's) šokį ir dainuojant. Jau repeticijas darant šis jų šokis ir daina prijaukino žiūrovus iki to, kad reikėjo pilvus susiimti iš juoko.

Tarp komiškų dainų ir šokių jūs girdėsite Judzentą kalbant su Mite, įsimylėjusiu iš savo šeimnininko dukterį vaikinu, maždaug šitaip:

"Ir turėsi mesti savo šeim-

ninko dukterį mylėjęs. Stai doje matėte maždaug sutraukę viso šio trijų aktų komedijos su dainomis veikalo, kurį perstatys Aido Choras ant scenos 12 d. spalio, 3:30 val. po pietų, Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

Betgi vėliau, kuomet dėdė Gordiejus atiduoda dukterį Liubą (Ald. Sertvitytę) Mitei (V. Zablackui), leidžia ir Guslinui (Judzentui) apsivesti su Anna Ivanovna (Adele Pakalniškienė).

Jonas Valenčius labai pasišventusiai choristus mokina ir galima tikėtis jau vien iš to, kad šis veiklas bus sėkmingai perstatytas. Taigi, prie pirmos progos įsigykite tiketus. Jų kainos yra: \$1, 75c ir 50c. Tikietų dar galima gauti pas choristus ir "Laisvės" raštinėje.

Aido Choro Koresp.

"Generolas Suvorovas" Palikta 3 Savaitė

Per dvi savaites rodytas judis "Generolas Suvorovas" paliekamas ir trečiai savitei Stanley Theatre, 7th Ave. tarp 41 ir 42nd Sts., New Yorke. Filma perstato to 18-to šimtmečio herojaus generolo didelių atsiekimus ir ypatingą jo susirišimą su savo kariais, žmonišką paprastumą, kas anaipol buvo nepriimta tarp tų laikų didžiūnų. Apart istorinių, įspūdingai perduotų faktų, filmoj yra ir daug humoro.

LAISVĖS RADIO

Pereitą pirmadienį Laisvės Radio Programoj smagia naujove buvo tas, kad vėl girdėjome Aldoną Klimaite, jau pirmiau girdėtą pirmojo, radio atidarymo programoj. Rokus Mizara pasakė įdomią suatrauką savaitės žinių. Jonas Ormanas, pranešėjas, buvo sėkmingas, kaip ir visada, davė daug gerų pranešimų apie lietuvių verslininkus ir šiaip žinelių. Taipgi girdėjom jau seniai begirdėtą, bet mums labai mielą velionio Miko Petrausko balsą.

Laisvės Radio Programa būna kas pirmadienio vakaro 9 val., iš stoties WBYN, 1430 klcs.

Ateikite į Pirmą Šio Sezono Balių

Kadangi oras vėsesnis, jau ne taip rūpi išvažiuoti į girias arba ant "byčianus," tai labai gera proga bus visiems dalyvauti LDS jaunulių kp. Derliaus Baliuje. Balius įvyks "Laisvės svetainėje, 419 Lorimer Street, Brooklyn, šeštadienį, spalio (Oct.) 4-tą.

Gros Jurgio Kazakevičiaus orkestra šokiams. Prie to bus ir kitų pasilinksminimų; bus įvairių šokių, ir bendras visų dainavimas.

Taipgi, vėliau bus duodama skani "Spaghetti" vakarienė.

Galime pridėt, kad tie, kurie dalyvaus šiame parengime, nesigailės. Gražiai vakarą praleisite prie geros muzikos, skanių valgių ir linksmy draugų.

Įžanga tik 60c ypatai į balių ir dėl vakarienės. Tikietus įsigykite iš anksto pas narius arba "Laisvės" raštinėje.

Kviečiame visus dalyvauti.

Komisija.

Muzikas Apkūlė Plėšiką

Aną dieną D. Cavallo užtik savo name, 520 40th St., specialistą vagilių Farrell. Nieko nelaukęs sudavė jam porą nelabai muzikališkų dūžių, prispaudė ir išlaikė iki pribuvo policija.

Cavallo yra muzikos mokytojas.

Brooklyno teisme įkaltinti 5 asmenys suokalbėje apskukus banką ant \$12,000.

M. Wrypne, 48 m., 212 W. 82nd St., N. Y., iškrito pro savo apartamento langą ir skaudžiai susižeidė.

SUSIRINKIMAI

MASPEETH, N. Y. LDS 14 kp. susirinkimas įvyks spalio 2 d., 8 v. v., Zabielsko Svetainėje. Prašome narių dalyvauti. — Sekr. (231-232)

E. NEW YORK ir RICH. HILL Ketvirtadienį, spalio 2 d., įvyks LDS 13 kp. susirinkimas, 8 v. v. Buzelio patalpoj, kampas Crescent St. ir Atlantic Ave. Nariai kviečiami dalyvauti ir pasistengti duokles užsimokėti. — A. Bieliauskienė, Sekr. (231-232)

PARDAVIMAI

Parsiduoda ar mainais kampinis mūrinis namas. Mainais turi būti New Yorko ar Brooklyno pakraštys. Dabar biznis name yra. Norintieji daugiau informacijų sužinoti, prašome kreiptis po adresu: 256 Union Ave., Brooklyn, N. Y. (232-234)

Parsiduoda keptuvė (Bakery Shop) su naujom mašinom, geriausiai įruošta keptuvė duonai, pyragam ir pyragėliam. Naujas mūro namas, su tinkamais gyvenimo kambariais. Geras bargenas, kas pirkis dabar. Pardavimo priežastį pasakys asmeniškai. Dėl daugiau informacijų, prašau kreiptis šiom antrašu: 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. (230-235)

Parsiduoda mėsinė, su geriausiais įtaisymais. Apygventa daugiausia anglų ir airių. South Brooklyno apylinkė. Mėsinėja įgyta 20 m. atgal. Priežastis pardavimui — apleidžiū mėsą. Parduosiu už prieinamą kainą. Prašome kreiptis sekamu antrašu: 155 — 5th Ave., Brooklyn, N. Y. Arba telefonukite po 7 val. vakaro: Nevins 8-3534. (231-233)

GAVO ALGŲ PAKĖLIMĄ

Ford Instrument Co., Long Island City, darbininkai buvo nusistatę streikuoti, tačiau ačiū darbininkų vieningumui ir Elekristų, Radio ir Mašinistų Darb. Unijos, CIO, pastangoms, jie laimėjo kontraktą ir algų pakėlimą be streiko. Paliēcia 2,400 darbininkų. Bendra pakėlimų suma siekia milijoną dolerių per metus.

Sutartyje, priimtoje masiniame unijistų mitinge, firma sutiko prityrusiems mechanikams pakelti mokestis po 15c per valandą, o pusiau patyrusiems po 12c; naujus samdant turi mokėti ne mažiau 40 ir 60c per valandą. Lavintiems pradiniams turi kelti mokestis po 5 centus už pirmą 4 mėnesių ir paskiau po 5c kas trys mėnesiai iki daeis aukščiausios skalės toj klasifikacijoj. Jie turi ir 9 apmokamus šventadienius per metus.

Pasilinksinkite Svarbiam Tikslui

Paskutinis šio sezono išvažiavimas į Jamaica giraitę, Springfield Blvd. (25th Rd.), įvyks šį sekmadienį, spalio 5-tą. Prašome visus ten jau buvusius dalyvauti ir būti kelvedžiais nebuvusiams. Rengėjos pavašins stiklę su bulvėm ir kitais šaltais ir karštais užkandžiais ir gėrimais. Visas uždarbis eis Sovietų Sąjungos medikalei pagalbai.

Kelrodis:

BMT Jamaica linija važiuoti iki Sutphin Blvd. stoties. Imti busą Hillside 43, o Independent linija važiuoti iki 169th St. (paskutinės) stoties ir ten imti busą Hillside 1. Išlipti prie Springfield Blvd. ir juomi eiti po kairėi, kol praeistie dvi patiltės. Priešais Alley Pond Parko iškabą sukt kairėn užu' keliuku į tankią girią. Už apie poros blokų rasit aikštę ir pramoga.

Mot. Kliubas.

Tikimasi Childs Streiko

Childs restoranų darbininkų sutartis su firma pasibaigė rugsėjo 30-tą, o nauja sutartis dar nepasirašyta. Darbininkai, didėle didžiūma balsu, nutarė senosios sutarties nepratęsti, bet įgaliavę uniją skelbti streiką visuose 49 restoranuose Manhattane ir Bronxe. Tad streikas gali prasidėti bile dieną, jei savininkai nepaskubins pasirašyti naują sutartį.

Pratt Institute tęsiama kurtai apsaugos nuo atakų iš oro.

FOTOCRAFAS

Traukli pavelklus familijų, vestuvių, kitokiu grupių ir pavienių iš senų padarau n a u j u s p a v e l k l u s i r k r a j a v u s s u d a r a u s u a m e r i k o n i š k a i s . R e l k a l u i e s a n t i r p a d i d i n u t o k i o d y d ž i o , k o k i o p a g e i d a u j a m a . T a i p o g i a t m a l i a v o j u i v a i r i o m . s p a l v o m

JONAS STOKES 512 Marion St., Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave prie Chauncey St., Broadway Line Tel. Glenmore 5-6191

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Rheingold extra Dry Alus Didelis pasirinkimas visokių VYNŲ ir DEGTINĖS Importuoti ir Vietinių Kasdien Turime KARSTŲ UŽKANDŽIŲ

Joseph Zeidat, Sav. 411 Grand St., Brooklyn

Kamantinėjamas Dar 1 Mokytojas

Maxwell N. Weisman, progresyvis Miesto Kolegijos ir Mokytojų Unijos vadas, pradėtas kamantinėti Aukštesniojo Švietimo Taryboje sąryšyje su Rapp-Coudert komiteto šniukštiniėjimu. Weisman yra septintas iš tos kolegijos mokytojų suspenduotas iš tarnybos už unijizmą.

Oficialiai jis tarybos kaltinamas "netinkamu štabo nariu, elgėsiu" ir "trūkdymu" Rapp-Coudert komitetui.

Samuel Rosenwein, Weismano advokatas pareiškė, jog Weismano suspendavimas ir kamantinėjimas rado "Rapp-Coudert komiteto siekį sunaikinti demokratiją švietime."

Atvyko 6 Kovotojai Prieš Fašizmą

Prieš keletą savaičių pradėtas vėjus sukelti pinigų parvežti iš Francijos koncentracijos kempijų 50 žymių kovotojų prieš fašizmą, kuriems tikriausia grėsė mirtis fašistų nagoose, jau davė vaisių.

Smagu visiems aukojusiems ir daugiau aukosiantiems bus sužinoti, jog šeši iš tų 50 pukių kovotojų prieš fašizmą pereitą penktadienį jau pribuvo į New Yorką. Jie būna Ellis Saloj laukiant išplaukimo į Meksiką, kuri jiems davė prieglaudą—teisę apsigyventi. Komitetas dėkoja lietuviams už padėjimą juos išgelbėti.

MIAMI TEATRE

Šiomis dienomis rodoma dramatiška, iš carinės Rusijos gyvenimo filma "Revolucionieriai." Teatras randasi 6th Ave., prie 47th St., N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA Sales dėl Balių, Koncertų Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturiuos bolų alieys. Kainos Prieinamos 949-959 Willoughby Ave. Tel.: STagg 2-3842

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas Prielankus Patarnavimas 306 Union Avenue Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts. BROOKLYN, N. Y. GERAI PATYRE BARBERIAI

F. W. Shalins (SHALINSKAS)

Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkdam garbingas laidotuves \$150 Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto. Tel. Virginia 7-4499

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORUS Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių VELTUI SERMENINE (KOPLYCIA) Parsamdo automobilio ir karietas veseliom, krikštynom ir kitkam. 231 Bedford Avenue BROOKLYN Telephone: EVERgreen 8-9770

Veltui Užkandis Šapoj

Ko dar tie darbininkai prasimanys, pasakys tūlas išgirdeš, kad Elekristų Brolijos Lokalas 3-čias, AFL, pasirašė sutartį su Noma Electric Co., 55 W. 18th St., N. Y., sutartyje prašant, kad firma duos veltui užkandį pietumis savo keturiem šimtam darbininkų. Taipgi nustatyta \$16 minimum, savaitė atostogų su mintuvė šalyje.

alga, 40 valandų savaitė, mokėt laiką ir pusę už viršlaikį.

Darbininkų komitetas, daugiausia merginos, suplautos, kas turi būti duodama užkandžiui.

Šapa ką tik suorganizuota, šis yra pirmas kontraktas. Noma firma išdirba Kalėdų eglaitėms gražylus, yra didininkų. Taipgi nustatyta \$16

LAISVĖS RADIO PROGRAMA

Transliuojama iš stoties

WBYN -- 1430 Klcs.

Devintą valandą pirmadienį vakarais

DUODAMA MUZIKALĖ PROGRAMA, ŽINIOS IR DAROMA BIZNIŲ PASKELBIMAI

Pranešėjas

JONAS ORMANAS

Žinių komentatorius

ROJUS MIZARA

Laisvės Radio Programos klauso šimtai tūkstančių lietuvių. Į rytus girdima iki Boston, Mass.; į pietus net Baltimore girdi; į vakarus girdima Scrantone, Wilkes-Barre ir Shenandoah, Pa.

Bizniamis puikus susisiekimas su šimtais tūkstančių lietuvių pasiskelbiant per Laisvės Radio Programą.

Draugijos, tuose miestuose, kur girdisi Laisvės Radio Programa turite per ją paskelbti draugijų parengimus.

Reikale pasiskelbimų per Laisvės Radio Programą ar dėl programos pildymo, prašome kreiptis šiom adresu:

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Telefonai: STagg 2-3878, STagg 2-3879

Clement Vokietaitis LIETUVIS ADVOKATAS

66 Court Street

Brooklyn, N. Y.

Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 8-7179

Dr. J. J. Kaškiaučius

Telefonas: Humboldt 2-7964

530 Summer Ave.

Arti Chester Avenue

NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8

Nėra valandų sekmadieniais.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-8451

ISDIRBEJAI IR PARDAVEJAI

GERIAUSIOS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuosimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU

Kaip Petraičių Krautuvėse

M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

GREEN STAR BAR & GRILL

NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA

Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užsina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GEROS DEGTINĖS IR VYNŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Ev. 4-8688

